

Sygn. akt VII U 1736/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2017 r. w Warszawie

sprawy J. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 12 października 2016 r. znak:(...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 października 2016 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział (...) w W. odmówił J. T. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji organ rentowy oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja organu rentowego z dnia 12 października 2016 r., k.163 a.r.).

Ubezpieczony J. T. w dniu 16 listopada 2016 r. złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego. Odwołujący wskazał, że z powodu uszkodzenia kręgosłupa nie jest w stanie wykonywać nawet prostych czynności. Dodał, że od operacji porusza się w gorsecie ortopedycznym, a ponadto choruje na cukrzycę typu 2. Schorzenia, na które cierpi uniemożliwiają mu podjęcie pracy w zawodzie, a przekwalifikowanie zawodowe nie jest możliwe. Wobec tego odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie z dnia 16 listopada 2016 r., k. 2-3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 listopada 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że odwołujący w dniu 13 czerwca 2016 r. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania odwołujący został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 20 września 2016 r. uznała, iż badany nie jest niezdolny do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 12 października 2016 r., organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Jednocześnie organ rentowy zaakcentował, że odwołujący nie spełnił warunku dotyczącego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed

powstaniem niezdolności do pracy lub złożeniem wniosku, ponieważ udowodnił jedynie 4 lata, 6 miesięcy i 25 dni okresów składkowych (odpowiedź na odwołanie z dnia 29 listopada 2016 r., k. 18 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący J. T. w dniu 13 czerwca 2016 r. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku odwołujący dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy.

Złożenie wniosku zainicjowało postępowanie administracyjne przed ZUS. W toku postępowania wyjaśniającego odwołujący został skierowany na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 12 sierpnia 2016 r. stwierdził, że nie jest on niezdolny do pracy. W związku z wniesieniem przez odwołującego sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 20 września 2016 r. stwierdziła, że J. T. nie jest niezdolny do pracy. W toku postępowania organ rentowy ustalił także, że odwołujący od 2006 r. prowadził działalność gospodarczą, przy czym opłacił składki na ubezpieczenie społeczne wyłącznie za okres od 1 marca 2008 r. do 31 sierpnia 2012 r. (wniosek o rentę wraz z załącznikami, k.1-47 a.r., orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12 sierpnia 2016 r., k. 143 a.r., orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 20 września 2016 r., k. 149-150 a.r., potwierdzenie ubezpieczenia, k.137-139 a.r.).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał dnia 12 października 2016 r. decyzję znak: (...), mocą której odmówił J. T. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że odwołujący nie spełnił przesłanek wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkujących prawo do świadczenia, a mianowicie nie jest niezdolny do pracy, a w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy lub złożeniem wniosku, nie udowodnił co najmniej 5 lat okresów składkowych, a jedynie 4 lata, 6 miesięcy i 25 dni (decyzja organu rentowego z dnia 12 października 2016 r., k.163 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego, J. T. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 16 listopada 2016 r., k. 2 a.s.).

Sąd Okręgowy w toku postępowania, postanowieniem z dnia 3 stycznia 2017 r., dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów: ortopedy, neurologa oraz diabetologa, celem ustalenia, czy odwołujący jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego to na czym polegała (postanowienie z dnia 3 stycznia 2017 r., k. 21 a.s.).

Biegły ortopeda-traumatolog M. G. w opinii z dnia 1 marca 2017 r. rozpoznał u odwołującego stan po złamaniu TH1 do L2 po leczeniu W.. Biegły wskazał, że analiza przedstawionej dokumentacji, zebrany wywiad oraz przeprowadzone badanie pozwalają stwierdzić, iż odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy od 28 lutego 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. Powodem niezdolności jest przebyte złamanie kręgosłupa, które wymagało leczenia operacyjnego. Biorąc pod uwagę wielopoziomowy charakter złamania i towarzyszącą osteoporozę, leczenie rokuje odzyskanie zdolności do pracy w ciągu 18 miesięcy od złamania (opinia biegłego ortopedy z dnia 1 marca 2017 r., k. 37-38 a.s.).

W opinii łącznej z dnia 7 marca 2017 r. biegłej diabetolog dr n. med. E. R. i biegłej neurolog dr B. A. wskazano, że w aktualnym badaniu neurologicznym stwierdzono objawy rozpoczynającej się polineuropatii czuciowo-ruchowej w przebiegu cukrzycy i toksycznego działania alkoholu. W ocenie biegłych naruszona sprawność organizmu z powodu zaburzeń gospodarki węglowodanowej nie powoduje obecnie utraty zdolności do pracy zarobkowej. Biegłe rozpoznały nadto u odwołującego: cukrzycę typu 2 z powikłaniami w postaci stopy cukrzycowej, nadciśnienie tętnicze, zespół bólowy kręgosłupa piersiowego i lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych, stan po pourazowym zastrzałym złamaniu trzonów kręgów Th 11, L1 i L2, napady padaczkowe poalkoholowe. Zdaniem biegłych, przy aktualnym zaawansowaniu i nasileniu objawów, stwierdzone schorzenia powodują naruszenie funkcji organizmu odwołującego, ale nie czynią go niezdolny do pracy zarobkowej zgodnie z możliwościami wynikającymi z kwalifikacji

zawodowych, wieku oraz sprawności psychofizycznych opiniowanego. Ograniczenia zdolności do pracy odwołującego dotyczą, zdaniem biegłych, całkowitego zakazu pracy w charakterze kierowcy z uwagi na zespół zależności alkoholowej (opinia łączna z dnia 7 marca 2017r., k. 50-52 a.s.).

Do zamknięcia rozprawy, w dniu 20 lipca 2017 r., strony postępowania podtrzymały zgłoszone stanowiska i wywodziły jak dotychczas (protokół z rozprawy z dnia 20 lipca 2017 r., k. 72-73 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: neurologa, diabetologa i ortopedy. W cenie Sądu opinie te są rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego, a wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia J. T..

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie J. T. od decyzji organu rentowego z dnia 12 października 2016 r., znak: (...), jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 57 w zw. z art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383, dalej: ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) ·1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
  - 2) ·2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
  - 3) ·3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
  - 4) ·4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
  - 5) ·5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, a ponadto okres ten przypada w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, chyba że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy i udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja Lekarska rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości, dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy. Orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie Komisji Lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 14 ust. 2a, 2e, 2f i ust. 3 ustawy emerytalnej).

Konieczność posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych i nieskładkowych wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem o charakterze socjalnym na rzecz osób niezdolnych do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r., I UK 424/15, Legalis).

Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 ustawy emerytalnej.

W niniejszej sprawie na gruncie spornej decyzji z dnia 12 października 2016 r. organ rentowy stwierdził, iż odwołujący nie jest niezdolny do pracy, a ponadto nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku.

Badając istnienie pierwszej ze wskazanych przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu: ortopedii, diabetologii i neurologii, w celu ustalenia stanu zdrowia odwołującego.

Sąd w głównej mierze oparł się na ustaleniach poczynionych w opinii biegłego ortopedy, bowiem schorzenia opisywane przez odwołującego znajdują się w zakresie jego specjalności. Z tych względów Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy od 28 lutego 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r., a powodem tej niezdolności jest przebyte złamanie kręgosłupa.

Analizując opinię biegłego Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistę z zakresu schorzeń występujących u odwołującej, a ponadto poprzedzona została analizą dokumentacji lekarskiej odwołującej i jej badaniem. Wydając rozstrzygnięcie Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy, w myśl art. 12 ustawy rentowej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Zaznaczenia wymaga, że od 2006 r. odwołujący prowadził działalność gospodarczą, wobec tego był zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Pomimo to nie opłacał należnych składek. Z akt organu rentowego wynika, że w ostatnim 10-leciu przed datą złożenia wniosku o rentę odwołujący udowodnił jedynie 4 lata 6 miesięcy

i 25 dni okresów składowych, zamiast wymaganych ustawą 5 lat. To powoduje, że odwołujący nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z tych względów Sąd w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdza, że decyzja organu rentowego jest zasadna i odpowiada prawu.

W toku postępowania odwołujący nie przedstawili żadnej dodatkowej dokumentacji, która spowodowałaby wydłużenie jego okresów składkowych i nieskładkowych. Nie jest zaś rzeczą Sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 2 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 6621).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Marcin Graczyk